

som det paa denne Maade kunde lykkes at ordne Sagen saaledes, at Vedkommende kunde slippe for Proces og al videre Uleilighed; jeg synes virkelig, at det var Noget, man maatte ønske, at baade Forstandersfaberne og Amtsraadene kunde faae Held og Lykke til at sege skal ikke gaae videre ind paa Sagen; jeg er ikke istand til at indbegaae alle de Indvendinger, der kunne gjøres derimod, men jeg veed ikke, hvad der skulde opnaaes ved at lade Landvæsencom-missionerne træde istedetfor Amtsraadene; jeg kan ikke antage, at Landvæsencom-missionerne skulde bestaae af mere upartiske og practiske Folk end Amtsraadene. Jeg troer tværtimod, at det navnlig med Hensyn til Veisager vil vise sig, at Amtsraadene mange Gange kunne være lige saa heldige til at træffe det Rette som Landvæsencom-missionerne. Dertil kommer, at dersom Thinget virkelig ønsker, at Loven skal gaae igjennem, saa maae vi indsette saadanne Bestemmelser deri, som vi kunne vente, at det andet Thing vil gaae ind paa. Jeg troer, at begge Thing bør søge at komme hinanden imøde saa meget som muligt, og jeg kan derfor ikke Andet end paa det Varmeste tilraade at blive staaende ved den Bestemmelse at overdrage disse Sagers Afgjørelse til Amtsraadene.

Lehmann: Denne Henvisning til, hvad der kan gaae igjennem paa et andet Sted, har rigtignok overrasket mig ved et saa ringe Spørgsmaal som dette. Naar jeg ikke kjendte den ærede Randsthingsmands Opsattelse bedre, vilde jeg næsten troe, at han lagde an paa at præstere Bevist for den secundaire Stilling, som Mange ønske at anvise Randsthinget. Dersom vi ikke skulde kunne afgjøre et saa ringe Spørgsmaal som dette paa den Maade, vil finde det rigtigst, vilde i Sandhed Rands-thinget være overmaade overflødig. — Hvad selve Sagen angaaer, da trøder jeg, der ligger en Misforstaaelse til Grund, naar der tales om at indgaae Proces. Her er man netop i det Tilfælde, at man har en Kjendelse, som skal indræktes og finde sin endelige Afgjørelse, og det er altsaa en Proces. En ganske anden Sag er det, naar der er Tale om at hjælpe Folk tilrette i saadanne Spørgsmaal under

Omstændigheder, hvor der ellers ikke var anden Udvei end at gaae til de ordinaire Domstole, og da har naturligviis enhver privat Mand, altsaa ogsaa et Par Amtsraadsmedlemmer, Lov til at tage ud og see at ordne Sagen i Mindelighed; men derom er her slet ikke Spørgsmaal. Her er Tale om det Tilfælde, at Sagen er paa kjendt i første Instans, og at man ønsker denne Afgjørelse fuldstaet ved en anden Kjendelse. Det er altsaa ikke en Afgjørelse i Bennesold; men det er netop en Afgjørelse ved Proces og Dom, og det er derfor, jeg siger, at det er urigtigt i Tanken og farligt i Udførelsen at ville nedlægge den domminende Myndighed, og ovenikjøbet som Appellinstans, i Amtsraads Hænder.

J. Jørgensen: Min Hovedtanke er netop, at vi i de allerfleste Tilfælde kunne undgaae dette derved, at Amtsraadsmedlemmerne maastee ere saa heldige at mægle Forlig, saa at man derved undgaaer Proces. — Hvad angaaer den Bemærkning, jeg fremsatte om det Hensyn, der skulde tages til det andet Thing, da har jeg derved paa ingen Maade tænkt paa noget Saadant, som den ærede sidste Tale nævnte. Jeg fremsatte kun min Bemærkning, fordi jeg veed, at flere andre Medlemmer have selsamme Tanker som jeg, og fordi jeg troede, at det maastee af den Grund kunde støde paa Vanskeligheder at faae Loven sat igjennem.

Indenrigsministeren: Mod det Endringsforslag, der nu har været debatteret, kan jeg naturligviis ikke erklære mig, da det fuldkommen stemmer med, hvad jeg selv oprindelig har forelagt i det andet Thing; men jeg skal dog ikke undlade at bemærke, at man efter min Mening tillægger hele denne Sag en langt større Betydning, end den har, og at man heller ikke paa nogen Maade har Ret i de Paa-stande, som i den Henseende ere bleve fremsatte. Her er ingenlunde Spørgsmaal om noget egentligt Dommerembede eller nogen Retsafgjørelse, og lige saalidt om Forretninger, som ere Amtsraadet fremmede. Er der nogen Feil tilføede, saa ligger den deri, at den øvrige Lovgivning har overdraget Amtsraadene Veivæ-